

E. KELLER

takav igrač, prije nego nastavi svoje sudjelovanje u igri, mora izači iz igrališta, vozeči se na biciklu, s jedne strane kaznenog prostora (polukrug polumjera 4 m) i vratiti se na igralište s njegove druge strane.

kazneni prostor, [1] ciklobal na travi: dio igrališta, pravokutna površina ispred vrata, u kojoj smije igrati samo vratar; 2 dvoranski ciklobal: dio igrališta, polukružna površina iscrtkana isprekidanom linijom polumjera 4 m ispred vrata, u kojem se smije istovremeno nalaziti samo jedan obrambeni igrač; 3 nogomet: dio igrališta ispred vrata u obliku pravokutnika, duž. poprečnih linija 40,32 m uzdužnih linija 16,5 m. U k.p. se na 11 m od središta linije vrata obilježava točka s koje se izvodi jedanaesterac. Ispred k.p. je kružni segment polumjera 9.15 m sa središtem u točki jedanaesterca. Vrataru je u k.p. dozvoljeno igrati rukom. Svaki prekršaj igrača ekipe u obrani za koji se u polju dosuđuje slobodni udarac kažnjava se u k.p. jedanaestercem.

kazneni udarac, [1] hokej na ledu: disciplinska kazna protiv ekipe zbog kršenja pravila igre u trenutku kada je protivnička ekipa bila u povoljnoj situaciji za postizanje pogotka; izvodi se tako da se pločica stavlja na sredinu igrališta i igrač kojeg odredi njegov kapetan mora voditi pločicu bez prekida naprijed, s namjerom da postigne zgoditak. U vratarevom prostoru smije biti samo vratar koji mora ostati u tom prostoru, dok igrač s pločicom ne prijeđe plavu liniju, a poslije toga može pokušati na bilo koji dozvoljeni način zaustaviti pločicu. Ako baci palicu, priznaje se zgoditak, iako pločica ne prijeđe

liniju vrata; 2 nogomet → jedanaesterac; 3 ragbi: disciplinska kazna, dosuđuje se nakon težih prekršaja pravila, nekorektne i opasne igre, sprečavanja u igri, i to na mjestu gdje je učinjen prekršaj. Igrači momčadi koja izvodi taj udarac moraju biti iza lopte, a protivnički igrači najmanje 10 m od mjesta gdje je dosuđen prekršaj. K.u. može biti direktni ili indirektni. Dosuđeni indirektni udarac sudac označava dizanjem ruke. Nakon dosuđenog indirektnog k.u. lopta se ne smije direktno uputiti nogom na protivnička vrata, dok je kod direktnog udarca to dozvoljeno. Ukoliko se lopta ne šutira na vrata izvodač udarca mora loptu najprije odigrati nogom tako da bude pomaknuta najmanje za svoj obujam i tek onda može s njom igrati. kazneni zgoditak, ragbi: dosuđuje sudac ako smatra da bi zgoditak bio postignut, da igrač momčadi, koja se brani, nije povrijedio pra-

kazneno bacanje, 1 hazena → peterac; 2 rukomet → sedmerac; 3 vaterpolo → četverac; 4 veliki rukomet → četrnaesterac.

Kažić, Božidar (1921), novinar, publicist; med. šah. sudac, sp. radnik. Od 1960 član Centralnog odbora FIDE, 1974-78 zamjenik predsjednika FIDE: od 1978 predsjednik Komisije FIDE za pravila šah. igre.

KD, boks: oznaka u bodovnoj listi za nokdaun, koju upisuje bodovni sudac.

keage (jap.; podizanje), karate: vrsta udaraca u kojima se noga pri udaranju podiže; oni su slabiji, što je cilj udaranja viši. Najsnažniji je k. u visini pojasa; za te udarce karakterističan je trzaj noge u završnoj fazi, kada pogađa cilj.

Kecman, Momir (1940), dipl. inž. elektrotehnike; reprezentativac u rvanju grč.-rim. stilom, član RK Radnički (Beograd), zaslužni sportaš Jugoslavije. Prvi na PJ 1967 u kategoriji 70 kg, te 1970-72 u kategoriji 74 kg i 1975 u kategoriji 78 kg; drugi na PE 1969 i 1970; drugi na PS 1971, te četvrti 1970 i 1973; četvrti na OI 1972 (sve u kategoriji 74 kg).

keč (engl. ketch), 🗍 jedrenje; vrsta jedrilice; srednja ili veća jahta sa dva jarbola od kojih je prednji (gl.) veći, a stražnji nešto manji. K. ima bermudska jedra, nekad je bio opremljen sošnim jedrima; [2] oblik slobodnog rvanja (catch as catch can).

kederica (peckalica), sp. ribolov: jednostavan pribor za lov na kedera. Sastoji se od šibe ili štapa, kom. uzice (debljine 0.15—0.25 mm), jednostavne udice (tzv. kederica), iznad koje je olovna kuglica; regulator dubine je čep ili pero.

Keegan, Kevin (1951), engl. nogometni reprezentativac, napadač, član FC Liverpool (od 1973) i Hamburger Sport Vereina (od 1977), kasnije ponovno nastupa za engl. klubove. Dobitnik Zlatne lopte za 1978 i 1979.

keiko (jap.; vježbanje), karate; trenažni ciklus koji obuhvaća period opće fizičke pripreme (kangeiko) i period usavršavanja tehnike (shochugeiko).

keikoku, džudo: javna opomena, kazna koju dodjeljuje gl. sudac uz obaveznu konzultaciju s pokrajnim sucima i uz većinu glasova za ponovljeni lakši prekršaj (chui), odn. za teži prekršaj pravila. Uz obrazloženje razloga kažnjavanja sudac upozorava prekršitelja da svaki daljnji njegov prekršaj dovodi do diskvalifikacije.

Keino, Kipchoge (1940), kenijski reprezentativac u atletici: prvi na Ol 1968 na 1500 m sa 3.34,9 min, drugi na 5000 m sa 14.05,2 min; prvi na Ol 1972 na 3000 m preko zapreka sa 8.23,6 min i drugi na 1500 m sa

3.36,9 min; 1965-/2 nosilac SR na 3000 m sa 7.39,6 min.

kej (franc. queue), bilijarski štap; izrađen je od drveta, duž. 138—145 cm i tež. 460—600 g. Vrh mu je presvučen kožnom kapicom koju treba u toku igre premazivati posebnom kredom kako kugla pri udarcu ne bi otkliznula.

kekomi (jap.; udariti nogom), karate; snažan i prodoran udarac, podignutim stopalom ili petom. Takvi udarci se ne mogu upućivati osobito visoko niti jako brzo, a najčešće se udara naprijed (mae geri) ili u stranu (yoko geri).

Kelen, István (1911), mad. stolnoteniski reprezentativac; na PS osvojio 15 medalja (7 zlatnih, 5 srebrnih i 3 brončane). Trenirao reprezentaciju Čehoslovačke, Napisao: Success at Table Tennis, 1936.

Keler, Zvonimir (1900–79), profesor i publicist; planinar. God. 1922 je tajnik HPD Visočica u Gospiću. Poslije II svj. rata živio u Karlovcu i istraživao Žumberak. Poznat je podugogodišnjem planinarskom djelovanju (blizu 60 god.). Napisao (s Ivom Ottom): Žumberak i Žumberačka gora, 1961.

Keleti, Ágnes (1921), mađ. reprezentativka u sp. gimnastici; pobjednica na OI: 1952 u vježbi na tlu: 1956 na gredi, dvovisinskim ručama, u vježbi na tlu i skupnoj vježbi sa čunjevima.

Keller, Erhard (1944), reprezentativac SR Njemačke u brzinskom klizanju: prvi na Ol 1968 i 1972 na 500 m; svj. rekorder na 500 m (38,00 sek, 1972) i 1000 m (1.18,5 min, 1972); prvi na PS 1971 u sprintu.

Keller, Thomas (1924), švic. reprezentativac u veslanju: treći na PE 1950 u skifu i 1955 u dvojcu na pariće; od 1958 predsjednik FISA.

Kelly, John B. (1889–1960), amer. reprezentativac u veslanju; prvi na Ol 1920 u skifu i u dvojcu na pariće; prvi na Ol 1924 u dvojcu na pariće.

kemari, jap. igra loptom kultnog porijekla, prvi put spominjana u VII st. Sudionici k. (samo plemići u svečanim odorama) uzajamno su (u ograđenom prostoru, u blizini svetišta) nogom odbijali i dodavali loptu, tako da ne padne na tlo. God. 1683 jednoj je skupini igraća uspjelo da za 4 h ostvare 5188 takvih odbijanja i dodavanja lopte.

Kemeny, Ferenc (1860-1944), književnik; propagator OI, član CIO (1894-1907), suradnik P. de Coubertinea. God. 1910 u Le Havreu jezabran za sekretara Međunarodnog društva za mir. U Zrenjaninu (rodnom mjestu), u Aleji velikana (1972) postavljena je spomenbista F. Kemenyju, suosnivaču OI modernog vremena.

Kempa, Bernhard (1920), rukometni reprezentativac SR Njemačke, nastavnik tjel. odgoja; sudjelovao u reprezentaciji SR Njemačke koja je na PS 1952 i 1955 osvojila prvo mjesto u velikom rukometu. God. 1953 u Beogradu je održao seminar za jugosl rukometne trenere.

kempo, ⊡ jedna od starih jap. vještina samoobrane baziranih na kineskom boksu; [2] stil karatea u kojem natjecatelji koriste zaštitnu opremu kendoa.

kendo, jap. tradicionalno mačevanje mačem od hrastovine, koji se drži objema rukama. U suvremenom sp. obliku borbe natjecatelji nose specijalnu zaštitnu odjeću (kendogu) i bore se kopijama mačeva od bambusovih prutova (shinai). Snažan udarac u glavu, rukavice, prsa i slabine te ubod u vrat donosi bod. Za pobjedu su potrebna dva b. Borba traje 5 min; sude jedan gl. i četiri pomočna suca. K. je vrlo popularan sport u Japanu,